

Ekmek bugünden
itibaren 16 buçuk
kuruşa satılacaktır

AKŞAM

SARAY LOKANTASI

Sahibi: Mustafa Nezih
Saray Yemekleri Türk Aşçılığının bütün dün-
yaca tanınmış olan şöhretini tebarüz ettirmek-
tedir.
ÇOK ÇEŞİTLİ ve PEK TAZE BALIKLAR Kara-
köyde Bebek Tramvay durağında ve Bay Artı-
nın AB Lokantası yanında No. (31). Tel: 49005

Sene 24 — No. 8318 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 17 Kânunuevvel 1941

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Bulgaristan ihanet edemez

Harp ilanı gibi, neticesi bakımından ağır mesuliyetler taşıyan bir karar, içinde bulunduğumuz, milletleri çileden çıkaran karma-karışık devirde basit bir politika edebiyatı hâlini aldı. Dünyayı birbirine katan gerçekten savaşmalar yanında, karşı karşıya gelmelerine imkân olmanın ve boy ölçüşmeyecek devletlerin, çocuk kavgalarındaki bozuşmalar kadar hafiflikle, bütün bedeli elçiye bir pasaport masrafından ibaret, kolay harpler ilân ettikleri görülüyor.

Tarihin gürültüsüz zamanlarında olsaydı, meselâ Macaristanın, yahut Bulgaristanın Amerikaya, İngiltereye harp ilân etmeleri insan havsalsına sığmayan bir akıl düzensizliği sayılabilirdi. Fakat insanlar en olmazı bile o derece kanıksamışlardır ki bugünkü kıyamet içinde bu garip hâdiseler, tuhafılık yazan muharirlere mevzu olabilmek değerini de kaybetti.

Milletlerarası hukuka çok dikkat edildiği devirlerde olsaydı, yazılı ve imzalı anlaşmaları harfi harfine gözetmek kaygısının devletleri, mantığa aykırı, türlü hareketlere götürmesini anlardık. Fakat politikada ahlâk duygusunun en körleştirdiği günleri yaşıyoruz. Bu bakımdan, aralarında ne politika, ne coğrafya, ne askerlik ilişkisi olmayan memleketlerin, sırf bir tarafa bağlılık göstermek için, pratik neticesi olmayan gösterişlere mecbur kalmaları bize garip gelir.

Mihvere bağlı devletler, Üçlü İttifaka kovdukları imzanın ciddî olduğuna âlemi inandırmak için Amerikaya harp ilân ettiler. Bu kararın, Amerikada ve İngilterede telaş ve üzüntü uyandırıp uyandırmadığını bilmiyoruz. Almanya ne derece yardımcı dokunacağı da kestirilemez. Avrupa da bir nevi beraberlik havası yaratması da çok şüphelidir. Böyle bir hareketin tek neticesi, bu devletleri, gelişmiş bulundukları yola, harbin sonuna kadar, daha sıkı bağlamış olmasıdır. Bunu düşünmek de bize düşmez.

Bu hâdisede, Bulgaristanın Amerika dolayısıyla İngiltereye de harp ilân etmesi, nedense, fazla göze battı. Bir İngiliz gazetesi bu hareketi «ihanet» adını veriyor, hattâ daha ileri giderek Bulgaristanın, Türkiye ve Rusya'ya da ihanet edeceğini bildiriyor.

Bu düşünceyi doğru bulmuyoruz. Çünkü ihanet, bilerek ve isteyerek yapılan bir şeydir. Bulgaristan ise, artık kendi politikası ve istiklâli olmanın, işgal altında bir memleketidir. Biz, başımızı o komsuya çevirdiğimiz zaman, karşımızda sadece Alman'yı görürüz, oradan gelecek

Malayada şiddetli muharebeler

Japonlar, büyük zayıat
vererek İngiliz mukave-
metine rağmen
ilerliyorlar

Singapur 16 (A.A.) — İngiliz kitaları ve tayyareleri tarafından Japonlara verdirilen zayıatın ağırlığına rağmen Japonlar Malezyanın şimali garbi köşesine doğru tazyiklerini durmadan artırmışlar ve İngilizlerin ilk müdafaa hatlarına girmişlerdir. Pazartesi akşamı nesredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

«Şimdi cenubi Kedahda muharebeler cereyan etmektedir. Kedah devletinin cenup hududu Tayland hududuna takriben 150 kilometrelik bir mesafede bulunmaktadır ki bu bölgede Japonlar şimdi yeni bir tazyike başlamışlardır.»

Japonların önünde ormanlık bir bölge vardır ve resmi tebliğ göre muharebeler karışık bir halde devam etmektedir. Bunun manası şudur:

Bazı münferit birlikler timsahların kaynaştığı nehirleri yürüyerek veya yüzerek geçip düşman kuvvetlerinin etrafından ve arkasından doluşarak çalıların arasından kendilerine bir yol açmışlar ve küçük ağaçların arkasından ateş etmeye başlamışlardır. Umumi surette makinelerin ve hava silâhlarının istirakıyla yapılan bu hareket harbi geniş bir yolla, bu yolu nadiren kesen diğer yolların, tek bir şimendifer hattının ve bir plâjın arasında yapılmaktadır.

İngiliz kitaları muannidane dayanmakta, toprağı karış karış müdafaa etmekte iseler de Japon kuvvetlerinin adette üstünlüğü, zayıatı ehemmiyet vermemeleri, üstün makineli malzemeleri ve miktarı çok olan tayyareleri tesirlerini göstermektedir.

(Devamı sahife 7 sütun 1 de)

Peru'daki yer kayması

500 kişi öldü, 4000
kayıp var

Lima 16 (A.A.) — Ancash eyaletinde vukua gelen bir yer kayması ve feyezanlar halk arasında bir çok ölüme sebebiyet vermiştir. Huarez de 500 ölü sayılmış ve 4000 kişi de kaybolmuştur. 50 metre yükseklikte ve bir kilometre genişlikte bir su hortumu şehrin üzerine yığılmıştır. Bazı yerlerde dağ yığınlarının itirafı altı metreyi bulmaktadır. Panamerikan yolu hasara uğramıştır.

her sesi, her hareketi ancak, Almanya ile münasebetlerimiz çerçevesinden ölçer ve biçeriz. Bulgaristan ihanet edemez, âlet olabilir. Bunu bildiğimiz için rahatız.

Necmeddin Sadak

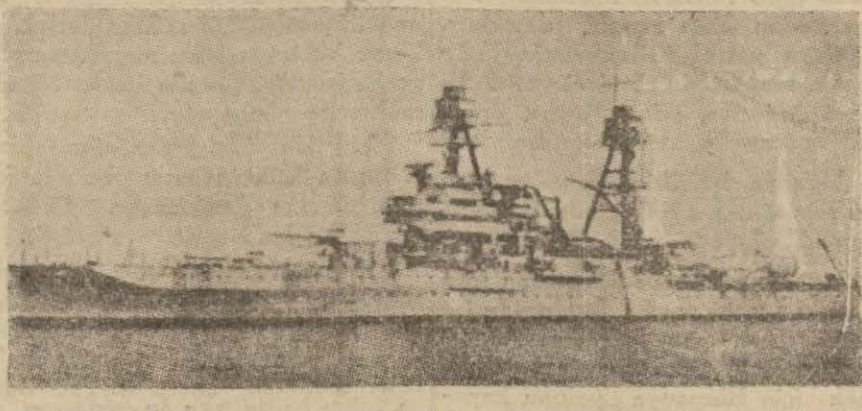
Gıda maddeleri kontrol edilecek

Sıhhiye Vekâleti çok mühim hükümleri
ihtiva eden bir nizamname hazırladı

Ankara 16 (Telefonla) — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, umumî sıhhat bakımından gıda maddelerini sıkı bir kontrol altında bulunduracak mühim bir nizamname hazırlamıştır.

Uzun ve esaslı bir tedkik mahsulü olan bu nizamname ile gıda maddelerinin haiz olacağı sıhhi vasıflar tesbit edilmiş ve hazırlık esnasında, muhtelif vilâyetlerden gönderilmiş raporlar da göz önünde tutulmuştur. Devlet Şûrasının tedkik ve tasvibinden çıkan nizamname Vekiller Heyetine sevk edilmiştir. Resmi gazetede neşrinden sonra tatbikine geçilecektir.

Sıhhat Vekâletinin bu mühim nizamnamesi, halkın sıhhatini tehdit eden bilhassa «mahlûs» yabancı maddeler karışık gıda maddelerinin satışı men'i bakımından çok ehemmiyetli hükümleri ihtiva etmektedir.

Pearl Harbour taarruzunda batan Amerikanın Arizona dritnotu

Japonlar Borneoya as- ker çıkardılar

İhraç fırtınaya rağmen
adanın İngilizlere ait
kısmına yapıldı

Tokyo 16 (A.A.) — İmparatorluk umumî karargâhı bugün saat 14 de şunları bildirmiştir: Şiddetli bir fırtınaya rağmen salı günü sabahı erkenden Japon kuvvetleri Borneo adasının İngilizlere ait kısmına çıkarılmıştır.

İngiliz Bahriye nezaretinin bir tekbizi

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: İngiliz Bahriye Nezareti bir tebliğ nesrederek bir İngiliz tahtelbahirinin Akdenizde bir Fransız vapurunu batırdığını yalanlamıştır

Dikkatler:

Kafiyeler ve yeni kelimeler

Aruz mu, hece mi, serbes mısra mı? Şairlerimiz nihayet hangi vezni seçecekler? Türkçenin esaslı mevzularında biri de budur.

Sanatkarlarımızın arasında kafiye düşmanları da var ki, işte bunu şimdiki zamanın ihtiyacına uygun bulmamak ıktiza eder. Zira yeni kelimelerin dilde yer etmesiyle önmüzdä bir kafiye cihâmı açılmaktadır. İyi bir sanatkar, manzum türkçe yoluyla lisânımıza pek çok kelime sokabilir. Kafiyelerde, kelimelerin iyice civilenmesine sebep olabilir.

Japon Başvekilinin bir nutku

«Amerika ve İngiltereyi
mağlûp etmeden
kılıcımızı kınına
sokmayacağız»

Tokyo 16 (A.A.) — Japon diyet meclisinin fevkalâde içtima devresi bu sabah saat 11 de imparatorun bir nutku ile açılmıştır. General Tojo Japonya'nın harbe girmesinin sebeplerini anlatmış ve bilhassa şöyle demiştir:

«On günden daha az bir zaman içinde Amerikan donanmasının kısmi küllisi tahrip edilmiş ve Uzak Şarkta İngiliz deniz kuvvetlerinin büyük bir kısmı harp harici bırakılmıştır. Düşmana göre Japonya'yı çember içine alacak olan cephe bir kaç noktadan yarılmıştır. Biz uzun bir harbe hazırız.»

General netice olarak demiştir ki: «Japonya'nın Amerika ve İngiltereyi mağlûp etmeden evvel kılıcını kınına sokmamak hususundaki kat'i azmin' ifade etmek isterim. İtalya, Almanya ve Japonya nihai zaferden ve dünya sulhünün tahakkukundan evvel silâh ellerinden bırakmamağa kat'iyetle azmetmişlerdir.

Başvekil Çin - Japon ihtilâfı hakkında şunları söylemiştir: «Çungking hükûmeti faydasız mukavemetinde ısrar edecek olursa, Japonya ona karşı tazyikini azaltmayacaktır. Çin meselesinin yakında halledileceğini zannediyorum.»

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Ruslar Kalinini geri aldılar

Moskovaya göre garp
istikametinde Alman
ricati devamdadır

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: Ruslar Moskovanın 160 kilometre şimali garbisinde kâin Kalinin şehrinin, Tulanın cenubunda kâin Volovel ve Novopetrovsku geri almışlardır. Husulî Rus tebliğine göre Kalinin pazartesi günü geri alınmıştır. Dokuzuncu Alman ordusu ağır bir hezimete uğramıştır. Düşman garbe doğru ricat etmektedir.

Doneç havzasında Ruslar, tekrar Harkov şehrine yaklaşıyorlar. Şimalde de vaziyet Rusların lehindedir. Lenin-grad radyosuna göre Almanlar, Tikhvinin geri alınmasından sonra yüz kilometre cenubu garbiye düşen noktalara çekilmişlerdir. Ruslar peşlerini bırakmamakta ve çeteler de mütemadiyen hırpalamaktadır.

Rus tebliği

Londra 17 (Rasyo saat 7,15 de) — Dün gece yarısı Moskovada nesredilen resmi Rus tebliği:
Kıtaatımız, dün bütün cephe boyunca çarpışmışlar, Kalinin, Bisokay, Volovel ve Novopetrovskayı geri almışlardır.

Pariste 3 yeni tecavüz

İki yerde bomba patladı
Bir Alman askeri de
vuruldu

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: Pariste dün üç yeni tecavüz yapılmıştır: 1 — Paris civarında Gestapo merkezlerinde bir bomba patlamış. 2 — Bir Alman askeri vurulmuştur. 3 — Paris şehri içinde Almanların devam ettikleri salonda bomba patlamıştır.

Libya'da 3 yerde muharebe oluyor

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: Libya da üç yerde şiddetli muharebeler yuku bulmaktadır. Bu muharebelerden biri general Rommelin topladığı tanklarla İngiliz zırhlı birliklerinin ilerlemesine mâni olmağa çalıştığı Alemihamza'da. İkincisi Alman piyade kuvvetlerinin mühim levazım stoklarını kurtarmak için şiddetli hücumlarda bulundukları Gazale yakınlarında, üçüncüsü de İngilizlerin geniş bir cenah çevirme hareketi yapmak istedikleri Gazalenin garbinde cereyan etmektedir.

Vichy'ye göre Pasifikte harp vaziyeti

Vichy 17 (A.A.) — Off'den: Gerek Malezyada ve gerek Hong - Kong'da Japonlar yeni terakkiler kaydetmişlerdir. İngilizler vaziyetlerinin müs-kül olduğuna kabul ediyorlar.

Malezyada çok şiddetli muharebeler devam etmekte, Japonlar terakkiler kaydetmektedir.

Filipin adalarında Japonlar taarruzlarını hafifletmişlerdir. Dün Japonlar, hava faaliyetinde bulunmakla ik-tifa etmişlerdir.

Malezyada vaziyet hâlâ bulanık

Hong - Kong garnizonu
mukavemete devam
ediyor

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: Singapurda bu sabah nesredilen tebliğ göre Malezyada vaziyet hâlâ bulanıktır.

Cenubi Pedahta cereyan eden muharebeden haber yoktur. Mida nehri yakınlarında çarpışmalar olmaktadır. Yelansandda İngilizler düşmanla temastadır. Düşman burada yalnız hava faaliyeti ile iktifa etmiştir. Japonlar gayet ağır zayıatı uğramışlardır.

Hon - Kong kesimine gelince, Kovnlouyn tahliyesini bildiren tebliğdenberi yeni malûmat alınmamıştır. Hong - Kong hava ve kara taarruzlarına mukavemet ediyor.

B. Roosevelt'e fevkalâde selâhiyet

Vaşington 17 (A.A.) — Off: Amerikan meclisleri, B. Roosevelt'e harp müddetince fevkalâde selâhiyetler veren kanunu tasvip etmişlerdir.

Minimini Japon tahtelbahirleri

Amerikalılar, bunlardan
birini Havai adalarında
yakaladılar

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: Amerikan Bahriye Nezaretinin tebliğine göre Japonlar, Pasifik harekâtında fevkalâde küçük denizaltılar kullanıyorlar.

Amerikalılar, bu minimini Japon denizaltılarından birini Pearl Harbour limanında zaptetmişlerdir.

Bu tahtelbahir 13 metre uzunluğunda ve 1,5 metre genişliğindedir. Saat-te sürati 24 mildir. İçinde mürettebat olarak yalnız bir zabıt ile bir er bulunmaktadır. Torpido kovani ve topu vardır. Tahtelbahirde yapacağı tahrip akınlarında kullanmak üzere 150 kiloluk infilâk maddeleri vardır.

İnfilâk maddesini muhtevî torpiller elektrik kuvvetiyle hedefe savrulmaktadır. Bu minimi denizaltıların faaliyet sahaları 200 mil olup, bir ana gemi tarafından taarruzun yapılacağı yer civarına götürülüp bırakılmaktadır.

Filipin adalarında son vaziyet

Londra 17 (A.A.) — B.B.C.: En son Amerikan tebliğine göre Luzon adasında dört Japon avcı tayyaresi daha düşürülmüştür. Amerikan tayyareleri Legaspinin açıklarında bir düşman nakliye gemisini ciddi hasara uğratmışlardır. Düşman harekâtında bir yavaşlık görünmektedir.

Bahriye Nezaretinin bir tebliğine göre Japonlar, Hawal manzumesine mensup iki uça adayı bombardıman etmişlerdir. Zarar ehemmiyetsizdir. Midway ve Wake hâlâ mukavemet ediyor.

Harp, doğu ülkelerine geçtikten sonra :

«Krasnoyarsk'tan kalkan bir
tûmen...

«Semipalatinsk'e gelmiştir...

«Pasifikteki Kogoşima, Kapin-
gamarangi...

«Mindanao ve Oahu adaları
dayanıyor...

«Japonlar Çungçangking ile
Sinangtang'a doğru...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 16 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliğinde Şark cephesinin muhtelif kesimlerinde düşmana pek ciddi kayıplar verildiği kaydedilmektedir. Alman tayyareleri, Sovyet muvazala hatlarına ve yollarına taarruza devam etmektedirler. Simali Afrika'da Tobruk'un garbinde şiddetli muharebeler olmaktadır. Yapılan şiddetli mukabil taarruzlar neticesinde Alman ve İtalyan kitaları düşmanın mühim kuvvetlerini dağıtmışlar, tuğay kumandanı bir general de dahil olmak üzere bir kaç yüz esir almışlar, bir çok tank ve top iltinam etmişlerdir.

Alman tayyareleri Tobruk mendireğinin ve köprüsünün üzerinde bir kaç yangın çıkarmışlardır. Ebusaydan münakalat döküm noktasına taarruz edilmiştir.

İtalyan tebliği

Bingazi, Taranto, Agosto ve Brendizi bombalandı

Roma 16 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 562 numaralı tebliği:

Aynel Gazala cephesinde dün muharebeler uzun ve anudane olmuştur. Mevzilerimize karşı piyade kuvvetleri ve tanklar tarafından bir kaç kere ısırla yapılan taarruzlar şiddetli idi.

İtalyan motorlû ve zirhlî kuvvetleri büyük Alman birliklerinin yardımı ile pek büyük bir azimle çarpışmışlar ve düşmana ağır zayıat vermişlerdir. Pek çok miktarda makineli ve zirhlî vasıtalar yakılmış ve tahrip olunmuş ve bir tuğay kumandanı da dahil olmak üzere bir çok esir alınmıştır.

Bardia müstahkem mevkiine karşı yapılan taarruz teşebbüsleri geri püskürtülmüştür.

Alman hava kuvvetleri dün 6 düşman tayyareyi düşürmüşlerdir. İki İtalyan tayyaresi dönmüştür.

Bingazi üzerine bir hava akını yapılmıştır. İki kişi ölmüştür. Hasarat ehemmiyetsizdir. Dün gece İngiliz tayyareleri Taranto'yu bombardıman etmişlerdir. Binalara ehemmiyetsiz isabetler olmuştur. Sivil ahalden ölen ve yaralanan yoktur. Hava bataryaları derhal harekete geçerek 3 tayyare tahrip etmişlerdir.

Augusta ve Brindisi eyaletine atılan bombalar hasarlar husule getirmişlerdir.

Dün gece de hava teşkellerimiz Malta adasının hava ve deniz üslerini bombalamışlardır.

Fin tebliği

Ruslar Orta bölgesinde taarruza geçtiler

Helsinki 16 (A.A.) — Fin umumî karargâhının tebliği: Kareli bezahında, her iki taraf topçusu ıpratma ateşi açmışlardır.

Fin topçusu, düşmanın bir kaç yüz mitralyöz yuvasını tahrip etmiş, bir ırmağın ağzındaki deniz inşaat tezgâhlarının faaliyetini durdurmuştur.

Soytuyan Pello bölgesinde top ve siper havan topları ateşi açılmıştır. Orta bölgede, düşman topçu yardımı umumî bir hücumu geçmiştir. Muharebeler devam etmektedir ve Fin kitaları mukabil taarruza geçmişlerdir.

Sark cephesinin cenup kesiminde, düşmanın teşebbüs ettiği müteaddid hücumlar püskürtülmüştür.

Sırbistanda idamlar

Berlin 16 (A.A.) — Belgrad'dan resmî Alman ajansına gelen bir habere göre, altmış kadın olmak üzere 60 ömürüst Donji Dubacz Sırp kasabasında idama mahkûm edilmiş ve kurşuna dizilmiştir.

Telgrafta ilâve edildiğine göre Çanak bölgesinde 150 kişi harp divanına tevdi edilmek üzere tevki olmuştur. İki erkek bir kadın idam edilmiştir.

SİNGAPUR KORSANLARI

Yüz sene önce Japonya'nın iç yüzünü gösteren tarihi roman

Yazan: İskender F. Sertelli
Yakında AKŞAM sütunlarında okuyacaksınız.

Rusların geri aldıkları yerler

Moskova haberler, bürosuna göre Alman zayıatı altı milyondan fazla

Moskova 16 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: Klin şehrinin zaptı esnasında, Sovyet kuvvetleri düşmandan 122 tank, 1000 den fazla otomobil, 80 top, 250 mitralyöz ve 10.000 den fazla obüs mermisi almışlardır. Şehrin zaptından evvel yapılan muharebe üç Alman piyade tümenine bir talim kıvası imha edilmiştir.

Moskova 16 (A.A.) — Moskova haberler bürosunun tebliği: Bir aydan az bir zaman zarfında Moskova önünde seksen beş bin Alman öldürülmüştür. Doğu cephesinde, beş aylık muharebe devresinde Alman neslinden altı milyondan fazla insan öldürülmüş, yaralanmış veya esir alınmıştır.

Berlin 16 (A.A.) — Alman radyosuna göre 4 milyondan fazla Rus esiri Alman kamplarında bulunuyor. Radyo, bu esirlere mesken ve yiyecek temin etmek için Almanların karşılaştıkları çok büyük zorluklara işaret etmiştir.

Tula istikametindeki muharebeler

Moskova 16 (A.A.) — Tula istikametinde faaliyette bulunan Sovyet kitaları 60 kalabalık mahalli Almanlardan temizlemişlerdir. Düşman ağır kayıplara uğramış ve bir çok mahallerde faşistler kaçmak mecburiyetinde kalmışlardır. Yalnız gün günde bu bölgede faaliyette bulunan Sovyet kitaları 45 mahalli Almanlardan kurtarmışlardır. Aynı gün Sovyet kitaları bir çok düşman piyade askerini yok etmişlerdir. Bir Sovyet süvari müfrezesi bu muharebeler esnasında bilhassa yararlılık göstermiştir. Bu müfreze bir Alman garnizonuna baskın yaparak garnizonu kısmen yok etmiş, üst tarafını da kaçırmıştır.

Tula cephesinde muharebeler devam etmektedir. Sovyet kitaları genişleyen cepheye teşebbüs kabiliyetini ellerinde bulundurmaktadırlar.

Hırvatistanla İtalya arasında müzakere

Roma 16 (A.A.) — Hırvatistan reisi Paveliç ile Kont Ciano arasındaki müzakerelere bu sabah tekrar başlandığı haber verilmektedir.

Hong Kong'ta vaziyet

İngilizler Kowloon yarım adasını tamamen tahliye ettiler

Tokyo 16 (A.A.) — Kowloon'dan bildiriliyor: Hong Kongdaki Mohsinglin kalesi Japon topçusu tarafından tahrip edilmiş ve adanın doğu ucundaki bir çok askeri tesisler ciddi surette hasara uğratılmıştır.

Hong Kong 16 (A.A.) — Bu sabahki tebliğ: Gece sakin geçmiştir. Kayda değer bir hâdiseler olmamıştır. Düşman topçusu adayı bombardıman etmişse de bu bombardıman ehemmiyetli zarar vermemiştir.

Londra 16 (A.A.) — İngilizlerin, Hong-Kong adası karşısında bulunan Kowloon yarımadasını tamamen tahliye etmiş oldukları resmen bildirilmektedir.

Büyük yangınlar

Tokyo 16 (A.A.) — Nişi Nişi gazetesi yazıyor: Hong - Kong'da çıkan yangın neticesinde bütün şehir, azami bir telâş içinde bulunuyor. Happy Valley'e, Victoria mahallesine ve şehrin merkezine yayılan büyük yangın, Japon kuvvetlerinin hücumundan dolayı maneviyatı kırılan Çinliler tarafından tutuşturulmuştur.

Çin tebliği

Çun-King 16 (A.A.) — Çin tebliğine, Çin kitalarının, Kanton civarında Hong-Kong demiryolu boyunca, Japon hareketlerine engel oldukları haber verilmektedir.

Çin kuvvetleri, bir takım stratejik ehemmiyetteki noktaları geri almışlardır.

Harp vaziyeti

Japonlar petrole hücum ediyorlar

Burneo adasına asker çıkardılar - Avustralyada Port Darwin'den kadın ve çocuklar çıkarılıyor

Uzak Şarkta: Dün sabah Tokyo'da negredilen bir tebliğ, Japonların Burneo adasının İngilizlere ait kısmına asker çıkardıklarını bildirmiştir. Burneo Felemenk Hindistanını teskil eden adaların en büyüğüdür. Zengin petrol madenleriyle meşhurdur. Bu madenlerden senede 8 milyon ton kadar petrol çıkarılmaktadır. 1938 istihsalı 7,189,000 tondur. Aynı senede Romanya'da istihsal edilen petrol 7,137,000 ton olduğuna göre Burneo madenleri Romanyadan daha zengin demektir. (Dünya petrol istihsalatında Felemenk Hindistanı beşinci gelir. Birinci Amerika, ikinci Rusya, üçüncü Venezuela, dördüncü İran'dır.)

Japonya, kendisine en yakın olan bu servet kaynağına ötedenberi kışkanlıkla bakıyordu.

Japonya'nın harbe girmesinin başlıca iki sebebi vardır. Bunlardan birincisi dört buçuk senedenberi devam eden Çin harbine nihayet vermek için Birmanya yolunu kapamak, ikincisi Burneo adasındaki petrol madenlerini ele geçirmektir. Japon kuvvetleri Siyamdan Birmanya'ya başladıkları taarruza ilk hedeflerini vermek için harekete geçmişlerdir. Şimdi ikinci hedefe karşı da taarruza başlamışlardır.

Borneo adasının üçte birini teşkil eden şimal kısmı İngilizlerin, diğer kısmı Hollandalıların, Japonlar bir kaç gün evvel buraya keşif mahiyetinde bir müfreze çıkarmışlardır. Şimdi esaslı bir ihraç hareketi yaptıkları anlaşılıyor. Yakında burada mühim muharebeler olması beklenebilir.

Sanayi işleri

Maarif ve İktisad Vekâletleri mercilerince bir program hazırlanıyor

Ankara 16 (Telefonla) — Sanayi işlerine yeni bir durum vermek üzere alâkadar Vekâletlerin murahhaslarından mürekkep bir komisyon toplanmış ve faaliyete geçmiştir.

Bu komisyon, sanayi istihsalimizin ahenkleştirilmesi için bazı esasları tesbit etmeye çalışmaktadır. Bu meydana fabrikaların ihtiyacı olan makina ve yedek malzemenin tedarik şekilleri, sanatkâr kadrosunu teşkil edecek bilimum elemanları sanayiün âtisini emin temelle bağlayacak şekilde tesbit etmek ciheti de görülmektedir.

Bu arada bilgilî amele yetiştirmek ve ameleler için iş sigortalardan maada yevmiyeleri işleyecek senelik izin müddeti tayin etmek ve yaş hadlerini tesbit etmek gibi meseleler de hazırlanacak kanun projesine ithal edilecektir.

Komisyon, ayın 19 unda İktisat Vekâletinde tekrar toplanacaktır.

Teknik öğretim meselesi
Ankara 16 (Telefonla) — Teknik öğretim meselelerini halletmek için Maarif ve İktisat Vekâletleri

murahhaslarından mürekkep bir komisyon, umumî teknik sistemini, sinai ihtiyaçlara intibak ettirmek için bir program hazırlamaktadır.

İktisat Vekâleti, pamuklu ve yünü mensucat mntakalarile Karabük'te birer kurs açarak amele yetiştirilmesine gayret etmektedir.

Diğer taraftan Ereğli'de, bir amele çavuşu, diğeri de mühendisten sonra gelen teknisyenler yetiştirmek için birer mektep açılmıştır. Gelecek seneden itibaren teknisyen yetiştirecek ve tahsil müddeti 3 seneden ibaret olan bu mektep talebeleri için 6 ay sanayi istihsal mntakalarında çalışmak ve 6 ay da mektepte nazari tahsil görmek gibi bir program tatbik edilmiştir. Ve her tal-beye tahsilini ikmal edeceği bu 3 sene zarfında 1 inci yıl için 100, 2 inci yıl için 120, 3 üncü yıl için de 150 kuruş yevmiye verilmesi düşünülmüştür.

Bu meselelerin tedkik ve tesbiti için İktisat Vekâleti Maden Tedkik ve Arama Enstitüsü murahhaslarından mürekkep bir komisyon pek yakında faaliyete geçecektir.

Muğla zelzelesi

Yıkılan evlerin sayısı 1009 olarak tespit edildi

Ankara 16 (Telefonla) — Muğla ve civarında vukubulan son zelzenin tahribatı tesbit edilmiştir. Yıkılan evlerin sayısı 1,009 dur.

Kızılay, açıkta kalanlara ilk yardım olarak 100 çadır ve yiyecek göndermiştir.

10 Norveç vapuru

Stokholm 16 (A.A.) — Goetebaze limanında bulunan 10 Norveç vapuru, Goeta mahkemesi kararile katî surette müsadere edilmiştir.

Rusya - Japonya

Japon sözcüsü bu hususta bir şey söylemiyor

Tokyo 16 (A.A.) — Bu sabahki gazeteciler toplantısında hükümet namına söz söylemeye salâhiyetli olan zatın muavini Tokomaza Hori Japonya hakkında Sovyetlerin Vaşington sefiri Litvinof tarafından yapılan beyanat hakkında mütalâasını bildirmek istememiştir.

Hori, Litvinof tarafından yapılan beyanatın muhtelif şekillerde Japon hükûmetine aksettildiğini söylemekle ıktifa etmiştir.

Japonya Amerikayı nakavt edemedi

Hawai adalarında beşinci kolun faaliyeti

Vaşington 16 (A.A.) — Bahriye nazırı albay Knox, Pearl Harbour taarruzu hakkında şunları söylemiştir: «Ordunun tayyare bakımından kayıpları ciddi olmuştur. Bazı hangarlar tahrip edilmiştir. Fakat yedek malzeme yerine yetmiş veyahud yolda bulunmaktadır. Japonların bir tayyare gemisi zannile ateş açtıkları Utah gemisi şiddetli bir taarruza uğramıştır.

Pasifik filosunun muvazenesi, zirhlî tayyare gemilerini, ağır ve hafif kruvazörleri, muhripleri ve denizaltılarla tamamen sağlam olduğu gibi, bütün filo düşmanla temas için açık denizde bulunmaktadır. Japonlar, muharebe başlamadan evvel Birleşik devletleri nakavt etmek teşebbüsünde muvaffak olamamışlardır.

Öyle tahmin ediyorum ki, Norveç haric olmak üzere her yerde olduğu gibi Hawai'de de beşinci kol, bütün harp içindeki işlerinden en iyisini tamamlamıştır. Beşinci kol mensupları aramakta olduğu gibi haklarında tedbirler de alınmıştır. Hawai'de maneviyat mümkün değildir.

İlk tehlike verildikten sonra dört dakikadan az bir zaman içinde filonun ağır topları ateş açmış ve bir saniye sonra da ilk Japon tayyaresi düşürülmüştür. Ölümlü derecesinde yaralanan, fakat gemisinin kumanda mevkîinde kalan ve daha emniyetli bir yere götürülmeği reddeden Amerika zirhlîlarından birinin süvarisi günün en büyük kahramanı olmuştur. Bu denizci, alevler içinde yanan gemisinin güvertesinde harekâtı idare etmiştir. Japon taarruzu başladığı vakit ordu ve donanmanın hiç bir tayyaresi havalarda bulunmuyordu. Mamafih harp filosunun keşif tayyareleri ufukların dışında bulunuyorlardı. Harp filosu, tesirsiz olacağı, teklâkissile gece keşifleri yapmıyordu.»

Bahriye nazırı, yalnız iki mürettebat ile hareket eden denizaltı gemilerinin mevcudiyetinden harp filosunun malûmattar olup olmadıkları hakkındaki suale cevap vermekten istinkâf etmiş, yalnız, limandaki kurru havuzların hasara uğramadığını ve deniz üssünün petrol depoları ile diğer ehemmiyetli mağazalarının hiç bir zarar görmediğini, sağlam kaldığını ve Arisona'nın da bir talisizlik eseri olarak batırıldığını söylemiştir.

Parti grupunda müzakere

Millî korunma kanunun değişen maddeleri kabul edildi

Ankara 16 (A.A.) — Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu Umumi Heyeti, bugün 16-12-1941 de saat 15 te reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Oran'ın reisliğinde toplandı.

Ruznamede ilk madde olarak Millî Korunma kanununun 14, 55 ve 65 inci maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun projesine dair daha evvel teşkil edilmiş bulunan Parti komisyonunun mazbatası vardı.

Celsenin açılmasını ve geçen toplantıya ait zabıt hûlasasının okunmasını müteakip komisyon mazbatasını müzakereye mevzu itihaz edilmiş ve söz alan bir çok hatiplere ilgili vekillerin beyanatından sonra, mazbata ile birlikte maddelerde tesbit edilmiş bulunan esaslar, reisliğe umumî heyet reyine arz olunmuş ve bu esasların aynen ve ittifaqla kabul edildiği anlaşılmıştır.

Vaktin geçikmesine binaen ruznamede bulunan diğer maddeler, gelecek toplantıya bırakılarak saat 19 da ictimaas son verilmiştir.

Meksika'da mihver aleyhine nümayiş

Meksiko 16 (A.A.) — Pazar günü Meksiko şehrinde Mihver aleyhinde yapılan nümayişlere 100 bin kişiden fazla iştirak etmiştir.

Libya'da muharebe

Mihver kuvvetlerinin Alem Hamza civarında yaptığı mukabil taarruz akim kaldı

Kahire 16 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumî karargâhının tebliği: Gazalanın cenup batı ve batı umumî bölgesinde, kitalarımız, Alman ve İtalyan piyade, tank ve hava kuvvetlerinin katî mukavemetleri ve mukabil taarruzları karşısında mütemadi ileri hareketlerine dün de devam etmişlerdir. Gazalanın takriben 25 kilometre cenup doğusunda Alem Hamza civarında, İngiliz ve Hindî kitaları, Almanların geri kalan bütün tank kuvvetlerinden yardım gören bir Alman tümenine 3 İtalya tümeni tarafından işgal edilen bir müdafaa mevziine hücum etmişlerdir.

Alman motorlû piyade ve tank kuvvetlerinin iki sıkı mukabil taarruzuna rağmen düşman mevziine girmekte neticelenden şiddetli bir muharebeden sonra terakiler kaydedilmiştir. Düşman, mukabil taarruzlarını elinde mevcut azamî pike bombardıman tayyareleriyle ve daha başka taarruz şekilleriyle takviye etmiş ise de hava kuvvetlerimiz, bu faaliyetleri tesirli surette aktif biraktırmıştır.

Daha cenup batıda ve batıda, zirhlî kuvvetlerimiz, aynı zamanda geniş bir taşma hareketi yapmışlardır. Dün akşam, bu kuvvetler, Gazalanın 50 kilometre kadar garbinda Holey el Alebama varmışlardı ve bu bölgede, düşman ihtiyat ve geri kuvvetlerine karşı ileri hareketlerine devam ediyorlardı. Gündüz, zirhlî kuvvetlerimiz, düşmana ağır zayıat verdirerek kalmamışlar, düşmanın 300 ton mühimmatını da tahrip etmişlerdir. Nefsi Gazala bölgesinde, düşmanın denizle yamaç arasına çekilmiş bulunan külliyyetli kuvvetlerine karşı harekâta devam etmiştir. Orada da görülen mukavemete rağmen, bize az kayıba mal olan memnuniyet verici terakiler elde edilmiştir.

Bu harekâta iştirak eden Yeni Zelândalı kitalar, dün kadar, 75 milimetrelilik bir miktar Breda topu, müteaddit ağır mitralyöz ve mühimmat iltinam etmişler ve ceman 1200 esir almışlardır. Bunlar, aynı zamanda iki düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Diğer taraftan Gazalanın cenup batısındaki bir düşman müstahkem mevkiine, Polonyalı kitalar tarafından yapılan hücumda, bu mevki zaptedilmiş ve bu bölgede, 200 kadar esir daha alınmıştır.

Amerika'da hazırlık

Vaşington 16 (A.A.) — Parlamento harbiye encümeni, 18 - 65 yaşlar arasındaki bütün erkeklerin kaydedilmeleri mecburiyetine ve 21 - 44 yaşlar arasındaki erkeklerin de askeri hizmete tâbi olacıklarına ait kanun projesini tasvip ve kabul etmiştir.

Parlamento, aynı zamanda yenden tank, top, tayyare ve mühimmat yapılması için lüzumlu on milyar dolar tahsisatın verilmesine ait kanun projesini kabul etmiş ve âyan meclisine göndermiştir.

İskenderiye önünde bir İngiliz kruvazörü batırıldı

Berlin 16 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliğinden: Yüzbaşı Faulsen'in kumandasında bulunan bir Alman denizaltı gemisi, İskenderiye önünde bir düşman kruvazörünü torpillerle batırmıştır.

Ne demeli?

Zonguldakta çıkan Kara İnci mecmuasının 9. sayı, 7. sahifesinden:

«Mevzuubahs problemlere yaklaşılabilmek için iki yol mevcuttur.»

Türkçede «problem» kelimesine lüzum yoktur.

Ya öz türkçe bir kelime bulmalı, yahut da, yerine göre «dava», yerine göre «mesele» demeli!

Yukarıki misalde her hangi birini kullanmak mümkündür.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Körler, sağır, dilsizler

Geçen gün, gözden ve kulaktan mahrum sakatlar bir konser verdiler. Bunlardan biri, rengini hiç görmediği tabiatın güzelliğini terennüm eden bir şarkı çalmış. Bazı insanların hazine bahtı!

Fakat anlaşıyor ki bir kısım talihli insanların gözden, kulaktan, dilden mahrum olmaları, onların fikirde yükselişine, ruhta inceliğine engel olmuyor. İçlerinde artistler bile çıkıyor... Büyük musiki üstadı Bethoven, en ilâhî senfonisini sağırlık devrinde yazmamış mı?

Esasen terbiyede tekniğin terakisi, artık körleri, sağır, dilsizleri bile kültürlen mahrum bırakmıyor. Dilsizler, en geri memleketlerde bile, kendilerine mahsus bir alfabe ile konuşuyorlar, körler de hususi metodlarla yazıp okuyabiliyorlar. Kör-biyenin büyük hârikası hem kör, hem sağır, hem dilsiz olan, dış dünya ile bütün ilgileri kesilmiş, sonsuz bir sessizlik ve karanlık içinde yaşayan en talihsiz insanların bile yetiştirmeye muktedir olmasıdır. Dış âlemle temas etmek için derilerindeki duyu kudretinden başka vasıtaları olmayan bu kapalı ruhlarla en mücerret, en zor mefhumlar telkin edilebiliyor, yalnız parmaklarının ucundaki duyu kudretle insanlığın hâli, tabiatın güzelliği öğretiliyor.

Bahtı kapalı olanlar, gözü görmeyenler, kulağı işitmeyenler, dili söylemeyenler değildir. İnsan gayreti, harici âleme hiç bir penceresi olmayan bu ruhları bile zindanda yaşamaktan kurtarıyor.

Dünyanın büyük felaketi, gözleri görmediği halde tabiatın güzelliğinden habersiz, onu tahrife uğraşan, haberebilir çiçek rengine tercih eden, kulakları işittiği halde, bir kuş ötmesinin, bir deniz çarpıntısının top gürlemesinden daha güzel olduğunu anlamayan, dili söylediği halde bu kudretini iyiye değil kötüye yoran insanların çılgın salgına uğramış olmasıdır.

Ömründe güneşin parlak ışığını görmemiş ve göremeyecek, yıllarca düşündüğünü söylememiş ve söylemeyececek, öncelikle kadar sonsuz bir sessizlik dehşeti içinde yaşamaya mahkûm insanlar, kaderin kendilerinden esirgediği bu niyetleri, karanlık benliklerinde, bizden daha iyi anlıyorlar ve takdir ediyorlar.

Şimdi, gören insanlık, hiç bir şeyi göremeyecek kadar kör oldu. Onun şifa bulması güç olacaktır.

Akşamcı

Ekmek fiati

Ekmek bugünden itibaren on altı buçuk kuruş

Hükümet tarafından buğday alımı fiatlarına yapılan zam dolayısıyla ekmek fiatlarının bir miktar artacağı yazılmış. Belediye İktisad Müdürlüğü, artış miktarını tesbit ederek Daimi Encümenine sevk etmiş ve Encümen de zammın zaruri olduğunu kabul etmiştir.

Dün öğleden sonra Vali muavini B. Ahmed Kınık'ın reisliği altında toplanan Fiat Mürakabe Komisyonu. Belediye İktisad Müdürlüğü B. Saffet ile Ekmekçiler Cemiyeti reisinin de iştirakile toplanmıştır. Bu toplantıda Belediye İktisad Müdürlüğünün hazırladığı rapor ile bu hususta Daimi Encümenin kararı okunmuş, neticede ekmek bugünden itibaren on altı buçuk kuruşta satılmasına karar verilmiştir.

Demir ihtiyacı

Hükümet Dahiliye Vekâleti emrine 200 bin ton demir vermiştir. Bu demirler Vilâyet ve Belediyeler ihtiyacına tahsis edilmiştir. Belediye, yakında İstanbul İhtiyacı hakkında hazırladığı bir listeyi Dahiliye Vekâletine gönderecektir.

İktisat ve tasarruf günü

Dün üniversitede büyük bir toplantı yapıldı

İstanbul üniversitesi İktisad fakültesi tarafından tertip edilen iktisat ve tasarruf günü, dün öğleden sonra saat 16 da üniversite merkez binasında kutlanmıştır.

Toplantının yapıldığı salon üniversite gençliği tarafından tamamiyle doldurulmuş bulunuyordu. Toplantıda bütün üniversite dekan, profesör ve doçentlerle üniversite rektörü B. Cemil Bilsel hazır bulunmuş.

Merasime tam saat 16 da hazır bulunanların hep bir ağızdan söylediği İstiklâl marşıyla başlamıştır. Mütakablen söz alan üniversite rektörü B. Cemil Bilsel toplantıyı açmış ve tasarrufun ehemmiyetini tebarüz ettiren kısa bir hitabe söylemiştir. Bundan sonra kürsüye gelen Büyük Millet Meclisi reis vekili B. Şemseddin Günaltay hazır bulunanların sık sık alkışladığı mühim bir konferans vermiştir. B. Şemseddin Günaltay sözlerine şöyle başlamıştır:

«12 nci tasarruf ve yerli mallar haftası dolayısıyla İstanbul üniversitesi tarafından hazırlanan bu toplantı da iktisat ve tasarruf kurumunu temsilen, yüksek ilim yuvamızın profesör ve talebeleri arasında bulunduğumdan büyük bir inisrah duyuyorum.

İnsanlık tarihinin başladığı karanlık zamanlardanberi bir örneği görülmeyen bugünkü cehennemî hayat içinde bütün dünya kan tufanları ve ateş kasırgaları arasında tutuşurken bizim burada huzur ve neşe içinde toplanmamız saadetlerin en büyüğüdür.

Bu mesud durumu devam ettirmek için milli ruhun kaynaşmasından doğan milli varlığı her türlü ihtirasların fevkinde tutan ruyet ve uzak görüşe müstenit siyaset yolumuza artan bir dikkat ve itina ile hiç bir taziyeye karşılmaz eğilimle, sarsılmaksızın azim ve metanetle yürüyeceğiz.

Arkadaşlar; Bugünkü dünyanın durumu harbe giren milletler kadar, harp harici milletleri de iktisadî buhranlar içinde kıvrınmaktadır. Yer yüzü milletlerinden biri olmak itibarıyla bizim de ızdırırları çekmemiz tabii ve zaruridir. Fakat zaruri olan bu durum karşısında hiç bir tedbir almaksızın ellerimizi bağhyarak durursak sıkıntı günün birinde korkunç bir âfet halini alabilir.

B. Şemseddin Günaltay mütakablen bu felâketle sürüklenmemek için millete alınacak tedbirleri bu arada tasarrufun ehemmiyetini tebarüz ettirmiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Görülüyor ki ferdiyetinde milli duyu, sömcek bir alev, vatan sevgisi sarsılmaz bir aşk, zaman, servet, kudret ve iradelerinin kısıncılık ve ölü ile kullanmak insiyakı bir meleke haline gelmiş olan milletler harikalar yaratmağa namzeddir.»

B. Şemseddin Günaltayın dakikalarca alkışlanan bu konferansından sonra üniversite İktisad fakültesi namına 3 genç iktisadî mevzular etrafında alaka uyandıran 3 mühim konferans vermiştir. Toplantının son sözünü üniversite İktisad fakültesi dekanı B. Ömer Celâl Varç söylemiş ve bu suretle merasime nihayet verilmiştir.

Taksim Belediye gazinosunda danslı çay

20 kânunuevvel 1941 cumartesi günü saat 16 dan 19.40 a kadar Esirgeme Derneğinin menfaatine Taksim Belediye gazinosunda bir çay ziyafeti verilecektir.

★ Muhiddin adında biri dün gece bir meyhanede rakı içip sarhoş olduktan sonra sokağa çıkmış. Galatada Mahmudiye caddesinde dolaşırken yoldan geçen Durmuş adında bir adamla sebebsiz yere kavgaya girmiş. Muhiddin bu kavgada sustalı bir çarşını çekerek Durmuşu muhtelî yerlerinden tehlikeli surette yaramıştır. Durmuş, Beyoğlu hastanesine götürülmüş, sarhoş Muhiddin yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Peynir ekmek, lüks yemek...

“Ah Kirlihanım ah!.. O hiç bir peynire benzemez!..”

Yaz günleri bir çokları için en âlâ yemek: Peynir ekmek, kavundur...

Camekânının içi çeşit çeşit peynirlerle dolu, çiflik mamulâtı satan, bir dükkânın önünde tramvay bekliyordur. Bir aralık ortasından kesilmiş, yarım tekerlek gravyer peynirinin, delikten gözlerini açmış ben tepeden tırnağa kadar süzdüğünü hissettim. Ben de ona baktım ve fiatını okudum: 200 kuruş!..

Gravyer, benim bu işe şaşıttığını görünce, şöyle dile geldi:

— Ne hayret ediyorsun bira der?... Bu fiat bana az bile... Eğer «barem» den istifade etmiş olsaydım, şimdiye kadar fiatım bunun on, on beş misli olurdu...

— Nasıl barem?...

Benim bu sözüm üzerine gravyer in hiddetten delik delik gözleri bütün açıldı sandım. Bana:

— Basbayağı barem!.. Bir kere benim kıdemimi, siz insanlara ne zamandanberi hizmet ettiğimi düşününize... Ey gafill!.. Ben Milâdi İsa'dan 10 - 15 asır evveldenberi sizin ağızınıza çeşni ve lezzet veriyorum. İnsanlar daha o zamandan peynir yapmasını biliyorlardı. Teyrat'a bile benden bahsedilir. Düşün bir kere ne kadar eskiyim?... Hattâ ben kilosu 300 kuruş olan tereyağdan da kudemiyim. Çünkü insanlar tereyağı yapmasını öğrenmeden çok evvel büyük bir lezzet ve âfiyetle peynir yiyorlardı. Eğer ben barem dediğim derecem ve kıdemime göre değerlendirilmiş olsaydım, fiatım çok daha yüksek olurdu. Çünkü ben insan gıdasının en emeklisi, en tarihî olanıyım... 200 kuruş da ne demek a birader?... Az bile...

— Peki peki kızmaz... Lâkin bak yanımdaki meşhur kaşarlar da 160 kuruş fiat almışlar... Bizim o demokrat beyaz peynirimiz bile 75 kuruş... Halbuki eskiden «peynir ekmek, hazır yemek» sözleriyle beraber, şöyle de denildiğini bilirim: «Peyni: ekmek, ucuz yemek!..» Hattâ, «Beş ekmek, beş peynir...» cümlesi de meşhurdur.

Gravyer gene delikten gözleri ile alaycı alaycı yüzüme baktı:

— Geçti onlar... Şimdi: «Peynir ekmek, lüks yemek» oldu...

— Tramvayım geldiği için gravyere veda ederek ayrıldım. Lâkin yolda peynire dair hatıralarım canlandı.

Biraz evvel söylediğim gibi, «Beş ekmek, beş peynir» cümlesi aklıma geldi... İşte yeryüzünün en ucuz yemek tarifesi...

Lâkin bu tarife ekseriya mekteplerin Amavut bakkallarında geçerdi. Uzaktan şöyle seslenirdik:

— Bayram ağa... Beş ekmek, beş peynir...

Bunun yanına bir kâse de ağıre ilâve ettiniz mi?... Kendinize mukellef bir ziyafet çektiniz demektir...

Ah, bu mektep bakkallarından satın alınan aşureler... Hâlâ tadı da mağmudur...

Ekmek, beyz peynir ve kavun...

Son zamanlarda fiati iyiden iyiye yükselen peynir, bilhassa beyaz, bizim milli gıdalarımızdan biridir. Çoğumuz için taze, fakat pişkin ekmek, beyaz peynir ve kavundan ibaret bir yemeği, dünyanın en zengin sofrasına değiştiremeyiz... Hele kavun topatan olursa...

Yaz günleri, sıcağın insanın yağlı yemeğe karşı bütün iştihasını kaybettığı zamanda beyaz peynir, ek-

mek ve kavur. «İştia ilâc» gibi gelir. Pek çokları için de en mükemmel yaz sofrası budur...

Bizde peynir cinsleri oldukça zengindir. Lâkin 30 - 40 sene evveline nazaran bazı çeşitleri ortadan kaybolmuştur. Dün bir peynirci ile görüştüm. Bana şunları anlattı:

— Bizde eskiden peynirler evlerde yapılırdı. Tıpkı küçük el tezgâhlarında dokunan kumaşlar gibi, peynircilik bir ev sanatı idi. Fakat sonra büyük peynirhaneler vucuduna geldi. Bugün bizde, piyasada bulunan peynir çeşitleri şunlardır:

Lor peyniri, Edirne peyniri, Yalova'da yapılan Edirne tipi, Mihaliç peyniri, Dil peyniri, Kirlihanım peyniri, Çerkes peyniri, Kaşar peyniri, Kaşkaval, Gravyer, Kars peyniri ve saire...

Son zamanlarda memleketimizde bir de asri peynircilik sanatı baş göstermiştir. Evvelce yalnız Avrupa'dan gelen bütün malların tipinde yeni peynirler yapılmaya başlandı. İşte bakınız kırmızı yuvaklar Felemenk peynirleri, işte Rokfor tipi peynir, işte peynir kremi... Bütün bunlar yerlidir.

Buna mukabil bazı yerli peynir cinsleri de ortadan kaybolmuştur. meselâ bundan elli, elli beş sene evvel «Akyaglı» denilen bir peynir yapılmıştı... Bu bilhassa Bursa civarında bulunurmuş... Bu peynirin harikulâde lezzetli olduğunu babamdan işitmişim. Hattâ ağızlarımın tadını bilen birçok kimselerden uzaklarda oturanlar bu peynirden getirmek isterlermiş... Yalnız Akyaglı peyniri pek uzun zaman durmaz, kuru, sertleşir...

Sonra bir de Rumeli cihetinde çıkan ve küçük tulumlar içinde satılan «Kaymak peyniri» de artık tarihe karışmıştır. Bu «Kaymak peyniri» de hakikaten pek güzeldi. Esasen bizdeki bütün tulum peynirleri lezzetli, yağlı ve buna rağmen hafif peynirlerdi. Maalesef artık tulum peyniri de pek az yapılıyor:

Peynirci gülerlek ilâve etti:

— Baksanıza, artık peynirlerimiz asrileşiyor!... Tulumların yerine kırmızı Felemenk'ler yaldızlara sarılmış kremli peynirler çıktı... Peynirin lezzetli olup olmasında mayasının da çok tesiri vardır. Bazı peynirlerin mayaları körpe dananın midesinden çıkarılır. Buna kırkbayır da derler.

İlle Kirlihanım peyniri... İlle Kirlihanım peyniri...

Peynir denilince uzun bir deniz yolculuğunun bütün hatıraları gözümün önünde canlanır. 31 günlük bir vapur seyahati yapıyordum. Vapurumuz aynı zamanda yolcu da taşıyan henüz tezgâhtan indirilmiş, gayet güzel, asri bir şilepti. Böyle uzun yolculuklara çıkan şileplere dayanacak bazı gıdalar alınması âdetti. Peynir de bunlardan biridir. Bazan 10 - 15 gün kara yüzü görmeyeceğimize nazaran, daha ziyade kuru yemeklerle işi idare edecek-tik. İlk seferini yapan vapurumuzun kaptanı: yeryüzü peynirlerinin bütün meşhu: çeşitlerinden aldırılmıştı. Bunlar yemek salonunda bütün bir masayı baştan başa kaplamıştı. Tür-lü türlü, şekil şekil peynirler... Kimi yaldızdan bir tuğla halinde... Kimi küçükçük hasır sepetlerde... Kimi minimini mukavva kutuların içine yan gelmiş... Pamuk gibi yumuşa-

İhtikârla mücadele

Dün de 6 kişi mahkûm oldu

Ardıyesinde fazla miktarda kömür olduğu halde ihtikâr maksadıyla bunları saklayarak müşterilere kömür olmadığını söyleyen kömürcü Yorgi yakalanarak adliyece verilmiştir. Asliye ikinci ceza mahkemesinde yapılan muhakeme sonunda Yorginin suçunu sabit görüldüğünden yedi gün hapse konulmasına, elli lira para cezası ödemesine ve dükkânının yedi gün kapatılmasına karar verilmiştir.

Dükkancı Mıgırdiç narhtan fazla fiatle seten sattığından, makaracı Haykaz tanesi on yedi buçuk kuruşa satılması icap eden kuka ipiklerini yirmi kuruşa sattığından, bakkal Ömer fazla fiatle şeker, gaz, köylü sigarası sattığından yakalanmışlar, ikinci ceza mahkemesinde muhakemeleri yapılarak yirmi beşer lira para cezası ödemelerine ve birer hafta dükkânlarının kapatılmasına karar verilmiştir.

Peynir ihtikârı yapan bakkal Nazminin 16 lira 60 kuruş para cezası ödemesine ve bir hafta dükkânının kapatılmasına, yüksek fiatle sabun satan Nesimin 20 lira 80 kuruş para cezası ödemesine ve dükkânının bir hafta kapatılmasına karar verilmiştir.

Dükkânında arpa bulunduğu halde gelen müşterilere satmayan arpa taciri Musa ve yüksek fiatle hurda çivi satan Recep ve halid yakalanmışlar, ikinci ceza mahkemesinde sorguları yapılarak tevkif edilmişlerdir

Vali ve belediye reisinin bir tamimi

Vali ve Belediye reisi doktor Lütfi Kırdar dün bütün Vilâyet ve Belediye müdürlerine gönderdiği bir tamimle her müdürün 15 günde bir bu müddet esasında görülen işler hakkında kendisine şifahi izahat vermesini istemiştir.

Mangal kömürü hakkında tetkikler

Mangal kömürü fiatlarını tesbit etmek üzere kömür istihsal müntakalarına gönderileceği yazılan Fiat mürakabe komisyonu ve Belediye memurları dün şehrimizden hareket etmişlerdir. Memurların mahallinde yapacakları tetkikler sonunda mangal kömürünün kaç kuruştan satılabileceği Fiat mürakabe komisyonu tarafından ilân edilecektir.

cık, krem halinde meşhur «bric» ler, renk renk, kalıp kalıp Gorgonzola dedikleri İtalyan peynirleri; bunların istersiniz kırmızılardan, istersiniz koyu yeşillerinden yeyiniz. Daha ileride Kamember denilen bir nev. Fransız peynirleri... Ve nihayet Amerikan peynirlerini ve pek az da kaşar peynirine benzeyen cheddar'ler, nihayet petit suisse'ler, rokforlar, limburger'ler parnesan'lar...

Bunlar lezzet itibarıyla hepsi birbirinden güzel peynirlerdi. 31 gün 78 milletin 78 meşhur peynirine «gık!» demistik.

Lâkin ince ince mâdenî çubuklarla ayrılmış, saplı ekmekliğin içinde Toas denilen incecik incecik kızarmış, sıcak sıcak ekmek dilimleri ile bu çeşit çeşit peynirlerden yemek de az iştia uyandırıcı şey değildir ha!

Peynirden bahsedilince aklıma, kendisi hakkında birçok garip hikâyeler dinlediğim «Hatem efendis» gelir... Bu zat otuz sene denberi Amerikadadır. Peynir itibarıyla Amerika da son derecede zengin bir yerdir. Hemen her çeşidini orada bulabilirsiniz...

Lâkin buna rağmen, Hatem efendi, her fırsatta:

— Ah, Kirlihanım peyniri, ah... Diye yutkunur dururdu...

Hikmet Feridun Es

Bir çırpıda

Binalarımız

Binalar insanlara ne kadar benziyor? Hayatta bizim başımıza gelen bütün hâdiselerden onlar da hisselerini alıyorlar. Tıpkı bizim gibi onları arasında birdenbire zengin olanlara, paralarını son santimine kadar kaybedip iflaslara sürüklenlere, tekaüde çıkarılanlara, gözden düşenlere rastlamak her zaman için mümkündür.

Dün, Lâleliden Tramvayla Taksi-me gidinceye kadar binaların maceraları, hayat hikâyeleri, hattâ romanları ile meşgul oldum.

İşte vaktile altın içinde yüzerken ve İstanbul denilen şehrin en zengin binası iken, şimdi beş parasız ve metrük bir halde kalan iflâs etmiş bina... Bir zamanlar içinde milyonlarca lira saklanmış, fakat bıyın orada bir «can paralı» bile bulamazsınız.

İflâsa uğrayan bu bina «Simkeş-hane» dir... Eski darphane!.. Bugün metrük bir halde duran taş binanın içinde belki de fareler cirit oynuyor. Halbuki bir vakitler onun önünden geçenler para kırtırlarını tatlı tatlı dinlerlerdi. Evvelce buraya heyecanla bakılırdı. Şimdi ise kapısında kocaman bir asma kilit duran taş binanın yüzünü bakan bile yok.

Tesadüfen gözleri ilâşenler de hemen başlarını başka tarafa çeviriyorlar... Beyazıtta bu eski bina sanki «Düşenin dostu olmaz» sözünü isbat etmek için dikilmiş bir âbide gibidir. Onun insanlardan gördüğü muamele, iflâs etmiş bir zengin binasına gelenlerin aynısıdır.

Metra! bir darphanenin hakikaten acınacak bir manzarası var...

Tramvayımız ilerliyor... Miralay-luktan, yahut daha büyük bir rûbe aldıktan sonra tekaüt olan ve kendisini, kitaplara, okumağa veren bazı kimseler vardır ya... şimdi aynen böyle bir binam karşısındayız. Eski Harbiye Nezareti, şimdiki Üniversite...

Tramvay Salkımsöğütten aşağı iniyor... İşte, öyle büyük bir yer olmadır halde, her nedense İstanbul'da şöret kazanan bir binanın önündesiniz. Hani bazı insanlar görürsünüz; her telden çalılar, her boyaya girip çıkarlar. Bu bina da öyledir. Senelerce onu mektep olarak tandık, bir gün baktık, resmi daire olmuş... Aradan bir müddet geçti. Bu sefer de karşımıza morg olarak çıktı.

Maamafih herkes hâlâ onu eski isimle, «Soğukçeşme mektebi» diye çağırır...

Beyoğluna çıkıyoruz. Eskiden çocukluğumda bayıldığım, önünden geçenler hayran hayran baktığım bir bina vardı. Ve hakikaten çok güzeldi. Halbuki sonra o kadar güzel bina nesilleri geldi ki, benim çocukluğumun «Bina güzeli» onların yanında ihtiyarladı...

Vaktile yüzüne bakıp: «Aman ne güzel!..» diye fısıldıyanlar, şimdi: «Bu binalar cadalozunu kaldırmıyacaklar mı?» diye birbirine soruyorlar...

Zavallı binalar, insanlara ne kadar benziyorlar!...

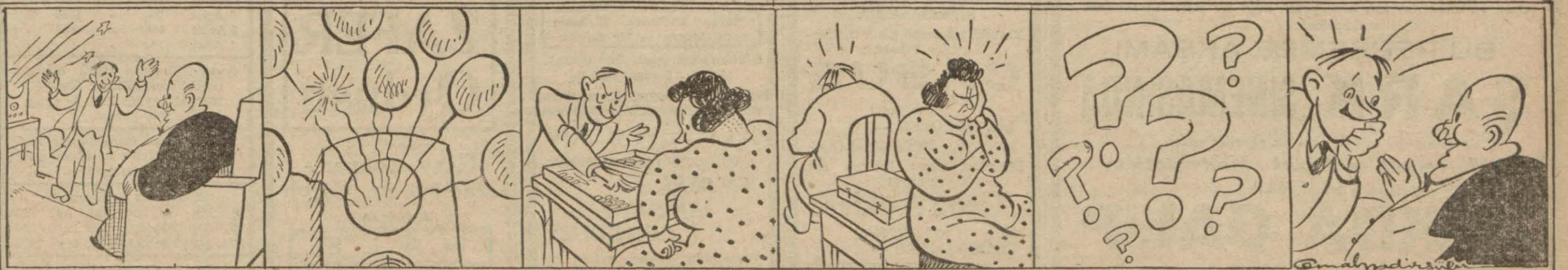
Hikmet Feridun Es

Bir çocuk iki tramvay arasında ezildi

Şehrimizde oturan İhsan ve Recal adlarında iki çocuk dün sabah Topkapıdan Sirkeciye gelen 38 numaralı tramvayın sol tarafındaki basamağa asılmışlar, Aksaray caddesinden geçenler karşı taraftan da vatman Salih'in idaresindeki 2765 numaralı Aksaray tramvayı çökmüştür. O sırada basamakta bulunan Recal atlayıp kurtulmuşsa da İhsan inememiş ve iki tramvayın arasına sıkışmıştır. İhsan belinden ağır surette yaralanmıştır. Yaralı çocuk baygın bir halde hastaneye götürülmüş, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Cifçil... Daha çok ek ki, kesen de o kadar şişsin.

Bay Amcaya göre...

— Artık bu radyodan da bıktım bay Amca...

... Neresini açsam adam kandırmakla meşgul!

... Bu uzun gecelerde hoşça vakit geçirmek için oyundan başka çare bulamıyorum...

... Amma o da sinirleri bozuyor!..

... Bari bana bir kaç bilmece öğret de bilmece soruşalım...

B. A. — Hay hay, yaz defterine: «Bir çuval undan kaç ekmek çıkar?»

Pasifik mücadelesinde donanmanın rolü

İki donanma müsaid fırsatlar kollayarak birbirini hırpalamaya devam edecektir

Uzak Doğuda Japonya'nın taarruzla başlayan harp dünyanın en büyük denizi olan Pasifiğe süratle yayılmış ve bu denizle alakası olan devletlerin ekserisi Japonya'ya karşı harp ilânına mecbur olmuşlardır. Pasifikte Amerika ile İngiltere ve Hollanda zengin müstemlekelerle sahiptir. Genişlemek siyaseti güden Japonya evvelâ bu müstemlekeleri eline geçirmek planını tatbik etmiştir. Filhakika böyle bir taarruz için Japonya'nın sevkulceyi vaziyeti çok müsaittir. Çünkü demokrasi devletlerine ait müstemlekeler ana vatana binlerce mil mesafede olduğu halde Japonya'nın elinde bulunan Çin ve Hindicini sahilinin karşısında bulunmaktadır.

Japonlar, taarruz zamanını tesbit ederek hazırlıklarını bitirmişler ve kara, deniz ve hava kuvvetlerini taarruz edecekleri noktalara evvelden yerleştirmişlerdir. Bu sayede düşmanların baskına uğratmışlardır. Japon baskınları Amerikanın Havay, Midway, Wake, Guam ve Manilla üslerine tevcih edilirken Hong Kong ve Singapur İngiliz üsleri de aynı akıbetle karşılaşmıştır. İlk harekatta Amerikalıların Havay adalarındaki Pearl Harbour üsünde bulunan 12 dritnotundan ikisi ve büyük bir tayyare gemisi batırılmıştır.

Amerikan donanmasının böyle feci bir baskına uğramış olması tenkid layık bir hadisedir. Zira en yakın Japon üssüne 5000 kilometre mesafede bulunan Pearl Harbour'a Japon tayyareleri her halde ulaşarak değil, bir tayyare gemisi ile getirilmiş olsa gerektir. İki devlet arasında siyasi vaziyet çok gergin olduğu bir sırada Amerikan donanmasının uzak keşif hizmetine açık denize bir filo göndermesi ve bu vasıta ile Japon tayyarelerinin yaklaştığını haber alması lâzım gelirdi.

Singapur İngiliz üssünün bulunduğu Malezya yarımadası şark sahillerine baskın halinde çıkarma yapan Japon deniz kuvvetlerini yakalamak için denize açılan İngiliz filosu da Japon tayyarelerinin taarruzuna uğramış ve iki dritnot kaybetmiştir. Bu felâketin sebebi bilâhare tavazzuh edilecekse de, İngiliz filosunun yanına bir tayyare gemisi almamış olmasının hatalı bir hareket teşkil ettiği neticesine varılabilir. Bu mühim zayıflığa mukabil Japonların yalnız bir dritnotu batırılabilir.

Hâlen Japon harekâtının bütün ağırlığı Filipin ve Singapur üzerinde temerküz etmektedir. Bu mücadele donanmanın ehemmiyeti her iki taraf için büyüktür. Bahusus deniz asırı memleketlere ordu çıkarmak ve bu orduların ikmal işlerini temin etmek zorunda olan Japonya'nın bu muazzam harekatta donanmasına bel bağladığı aşikârdır. Her ne kadar sayı itibarile Japon donanması bu sulardaki müttefik İngiliz ve Amerikan donanmalarına üstün bir durumda değilse de, düşman topraklarına ihraç yapmakta olan Japon deniz kuvvetleri henüz müttefik donanma tarafından ciddi bir mümanaate maruz kalmamıştır. Deniz hâkimiyetinde esas unsur olan zırhlı gemi bakımından tarafeynin kuvveti mukayese edilince hâlen Amerikanın 15 dritnot ve 6 tayyare gemisine mukabil Japonya 11 dritnotla 7 tayyare gemisine malik bulunmaktadır. İngilterenin Atlantik ve Akdenizdeki mühim meşguliyeti sırasında bu denizlerden Uzak Doğuya kuvvetli bir donanma göndermesine ihtimal verilemezse de Singapurda iki dritnotla bir tayyare gemisi bulundurabileceği tahmin olunur. Bu takdirde müttefik donanma zırhlı gemi bakımından

Japonya'ya karşı daha fazla bir üstünlük elde edecektir. Fakat Japonların ilk baskınlarında olduğu gibi torpido tayyareleriyle birkaç dritnot deha batırmaları halinde bu üstünlüğü izale etmeleri ihtimal dahilindedir. Zira yeni inşaatla Japonya'nın müttefiklere yetişmesine maddeten imkân yoktur.

Hulâsa; Pasifik mücadelesi, Japonya'nın müttefik donanma kuvvetine darbe indirmek amacıyla başlamış ve ilk vurgun lehine işkifal etmiştir. Mücadelenin bundan sonraki safhasında, her iki tarafın deniz nakliyatına mani olmak için çok şümül bir donanma faaliyeti vuku bulacaktır. Bu faaliyetin esas unsurları denizaltılarla, muhripler ve kruvazörler ve nihayeti korsan gemileri teşkil edecektir.

Filhakika Pasifikte Japon taarruzlarını önleyecek kuvvet donanmadır. Japonya'nın bu sulardaki harekâtı henüz menedilemediğine göre, müttefik donanmanın esas vazifesini başaramadığına hükmetmek icab eder. Amerikan ve İngiliz donanmalarının esas vazifesi denize hâkim olmaktır. Bu da Japon donanmasını katı neticeli bir muharebeye icbar ederek mağlûp etmekle mümkündür. Fakat müttefik donanmanın şimdiden bütün mevcudiyetini ortaya atarak bir meydan muharebesi yapması meşkuldür. Bu ancak yeni inşa edilmekte olan Amerikan ve İngiliz dritnotlarının sahneye çıkması halinde mevzu bahis olabilir. Maamafih Japon donanmasının da böyle kesin bir muharebeyi kabul edeceği şüphelidir. Buna rağmen, her iki donanma müsaid fırsatlar kollayarak birbirini hırpalamaya devam edecektir. Bu hale göre, Uzak Doğuda bir Çuşima muharebesinin vuku bulması ihtimali pek azdır.

A. B.

Münir Nureddin konseri

Güzide sanatkar Münir Nureddin mevsimin ikinci konserini bu akşam saat dokuzda Saray sinemasında verecektir. Üstadın ilk konserinin fevkalâde bir rağbetle mazhar olduğu hatırladık. Bu defaki konserin de aynı alaka ile bekendiği muhakkaktır.

Bu programda Dede'nin, Zehar-yan'ın, Hacı Arif ve Sevil beylerin güzide eserleriyle yeni bestekârlarımızdan bazılarının yeni ve güzel şarkıları vardır.

Şehzadebaşı

TURAN Sinemasında

BUGÜN

Matinelerden İtibaren

Mevsimin iki Türkçe şaheseri filmi birden. Zulüm ve İktence içinde yaşayan bir millet - Vatan ve istiklâl için dövuşen - Kihlele zafer kazandıran cesur ve kahraman

Zaloğlu Rüstem

Türkçe sözlü ve şarkılı

Muazzam heyecanlı sahneler - Binlerce figüran - Binbir türlü ka - Emsalsiz büyük film.

2 ci hafta Başlıyor

Sayın halkımızın arzuları üzerine bir hafta daha göstereceğini bütün İstanbul müjdeleri.

VİKTOR HÜGO'nun ölmüş şaheseri. Baş Rolde:

Charles Laughton'un

NOTR DAMIN KANBURU

Türkçe sözlü

Tarihi film.

11 den itibaren devamlı matneler

TURAN Sinemasında

Büyük Program

Görülmemiş Fedakârlık

ALKAZAR

Sinemanın en büyük muvaffakiyeti BUGÜN Matinelerden itibaren 941 senesinin en meraklı ve heyecanlı büyük serili sinema romanı

ŞİMAL EXPRESİ

DICK FORAN

Kızıldeğirlerle Amerikalıların büyük medeniyet savaşları. Baştan nihayete kadar görülmemiş bir heyecan anlatılmıyan büyük sergüzeşt Kahramanlık... Yıgıtlık dolu bir zafer destanı...

2 Safha 13 Devre. 26 kısım hepsi birden ve bir defada

Lütfen seans saatlerine dikkat: 11 - 2 - 5 snare 8.30 da

KÜÇÜK İLAN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,

EN EMİN

EN UCUZ

vasıtasıdır. Alım, satım, kira işlerinde iş ve işçi için istifade ediniz.

Bütün İstanbul halkının müttefikini alkışladığı ve senenin EN GÜZEL filmi ismini verdiği

VATERLO KÖPRÜSÜ

Baş Rollerde:

Vivian Leigh • Robert Taylor

Halkımızdan gördüğü eşsiz rağbet üzerine

TÜRKÇE nüshası

İNGİLİZCE nüshası

İPEK'te MELEK'te

Daha bir hafta temdit edilmiştir

İlmin kudretini... Dehanın azametini gösteren tekniğin harikası... Fennin en parlak zaferi olan göz alan renklerin ihtişamından yaratılan

GÜLİVER CÜCELER ULKESİNDE

Şaheseri Yarın akşam

L Â L E Sinemasında

HERKESİ HAYRAN EDEN BİR EFSANE DİYARI

Her kalbi müzikle mesteden bir rüya ülkesi yapacaktır. Bütün İstanbul seferber edecek olan bu film zaferini alkışlamak için lütfen yerlerinizi şimdiden kapatınız. Telefon: 43535

Şark Müsikişinin Zafer Tacı

Türk Dublajının en son harikası

MES'UT GÜNLER

Türkçe sözlü — Arapça şarkılı

Abdülvehab'ın

en son vücutte getirdiği Aşk ve ıztırap romanı. Pek yakında

SÜMER ve TAKSİM

Sinemalarında

Alemdar = Milli

Bugün

Dillerde söylenen, misli yapılmamış bütün dünyaya gözyaşları döktürmüş olan

POLA NEGRI

nin

Kalbler yırtıcı son

MAZURKA

harikasını Türkçe olarak takdim ediyor.

Ayrıca:

1941 Avrupa birinciliğini kazandı bir sanat abidesi

KOCAM CANILAR PEŞİNDE

ilâve olarak:

YURDDA CÜMHURİYET BAYRAMI

SARAY Sinemasında

BU AKŞAM

MÜNİR NUREDDİN KONSERİ

ŞEHİR TİYATROSU Temsilleri

Tepebaşı Dram kısmında

Gece saat 20.30 da

(MÜDHIŞ AİLE)

İstiklâl caddesi Komedî kısmında

Gündüz saat 14 de

ÇOCUK OYUNU

Gece saat 20.30 da

(SAADET YUVASI)

Dahi Rejisor

CECIL de B. MİLLE

in

Dünyaya heybetler veren İstanbul köylerine varıncaya kadar her taraftan akan olunan

Baştan başa harikulâde renkli

ZAFER Ordusu

Mümesilleri:

Gary Cooper - Maddeleine Carroll

Kadıköyünde

HALE

SİNEMASINDA

BUGÜN

İstanbul sinema meraklılarının haftalardanberi sabırsızlıkla bekledikleri senenin en mükemmel en güzel Türkçe şarkılı Türk filmi BUGÜN matinelerden itibaren

AZAK

Sinemasında

Muhteşem müzansenli, fevkalâde temsili ile seyircilerin gözlerini kamaştıracak olan

ZALOĞLU RÜSTEM

Hind saraylarında geçen büyük aşk ve ıhtıras romanı Türkçe sözlü ve Türkçe şarkılı musiki adaptasyonu kanunî Ahmet, ve 30 kişilik küme saz heyetinin en seihar şarkıları, en nefis tere-nümeleri. AYRICA İLÂVETEN: CASUS AVCILARI Senenin en güzel casusluk filmi

TEŞEKKÜR

Aile reisimiz emekli albay Hüseyin Ragıp Emeğin vefatı münasebetle elemimizle iştirak buyuran dostlarımızımıza minnet ve şükranlarımızı arz ederiz.

Emec ve Gürsu aileleri

VEFAT

Tüccardan Saip İksavaş, inhisarlar Muğla başküşperî Rifat İksavaş ve İstanbul hukuk fakültesi ikinci sınıf talebesinden Selim İksavaşın babası, Fahriye İksavaşın zevci, eski tüccardan

Kemal Memiş İksavaş

kısa bir hastalıklardan sonra vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 14.30 da Bomonti Çiftcevizler 28 numaralı hanesinden kaldırılarak Teşvikiye camisinde namaz kıldıktan sonra Feriköy kabristanına defnedilecektir.

AKŞAM

Abone bedeli

Türkiye Enebi

	Türkiye	Enebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750	1450
3 Aylık	400	800
1 Aylık	150	

Posta ittihadına dahil olmıyan eenebi memlekeler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız Başmuharrir: 20565 Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 Müdür: 20497

Zilkade 28 — Kasım 40 S. İm. Çm. Ög. İkl. Ak. Yat. E. 12,50 2,38 7,28 9,48 12,00 1,30 Va. 5,33 7,20 12,10 14,30 16,42 18,21

İdarehane Sabıllı cıvarı Acımusluk sokak No. 13

BÜYÜK OKYANUSUN DALGALARI ARASINDA GEÇEN BÜYÜK MACERA FİLMİ

Türkçe Sözlü

KANLI MEYHANE

Baş rolde

NOTR DAMIN KANBURU Filminin meşhur yıldızı eşsiz ve kudretli Artist

CHARLES LAUGHTON

Önümüzdeki CUMADAN itibaren

TAKSİM sinemasında

Bugün Matinelerden itibaren

ÇEMBERLİTAŞ SİNEMASINDA

«ARABACININ KIZI» filminin meşhur yıldızı

HILDE KRAHL'in

son filmi takdim edecektir.

Çok heyecanlı bir mevzu... Bir kadın kalbinin romanı... Bir

Ölünün yerine geçen bir kadın - bu

MUKADDES YALAN

1 niçin söylüyor???

II - ŞİKAGO GECELERİ

Baştan nihayete kadar kalpleri titreten maceralarla dolu sergüzeşt filmi

AŞK ve KISKANÇLIĞIN SEVGİ ve HIRÇINLIĞIN... Genç ve dilber bir kıızı istemiyen: nasıl bir sürü maceralara sevkettiğini

BU PERŞEMBE AKŞAMI

ŞARK SİNEMASINDA

Gösterilmeye başlanacak olan güzeller güzeli

Leni Marenbach ve Albert Matterstock'in

müşterekten temsil ettikleri

AŞKDA GALİP

Filminde görececek ve candan alkışlayacaksınız.

Dünyada böyle şey görülmemiştir.

Sinema dehasının güneşi... Asırların mucizesi...

On binlerce insan 2 saat hicıra hicıra bir aşka ağıyor.

ÖLMEYEN AŞK

Halkımızdan rica

Bu film beşeriyetin müstesna bir şaheseridir. Hemen her seansa olduğu için binlerce halk geriye dönüyor. Bütün yurttaşların görülmeli için yalnız bir defa görmekle iktifa buyrulmasını rica ederiz.

MARMARA'da

Bugün 2 nci hafta başladı

İlâve olarak:

Yurdda Cümhuriyet Bayramı

2 FİLM BİRDEN

ELHAMRA SİNEMASINDA

Yarınki perşembe günü matnelerden itibaren:

CASUS

(Fransızca) LİL DAGOVER —

TEODOR LOOS

Bir güzel casus kadının aşk ve hayatı.

Genç Aşıklar

(Türkçe) CLARK GABLE —

CLAUDETTE COLBERT

Nefis bir aşk macerası.

